

Aika: Maanantai 26.8.2019 klo 10.00-12.00

Paikka: SibA T-218, Töölönkatu 28

Kutsutut:

Petri Aarnio, puheenjohtaja
Marja Ervasti, jäsen
Tuula Jukola-Nuorteva, jäsen
Markku Kaikkonen, jäsen
Mirja Kopra, jäsen
Hanne Orrenmaa, jäsen
Matti Ruippo, jäsen
Pekka Toivanen, jäsen
Teija Tuukkanen, jäsen

Anna-Liina Lindeberg, sihteeri
Minna Muukkonen, varajäsen
Anni Pietarila, varajäsen
Tuulikki Laes, varajäsen
Hanne Närhinsalo, varajäsen
Jouni Haapakoski, varajäsen
Maaria Manner, varajäsen
Suvi Saarikallio, varajäsen
Leif Nystén, varajäsen

Pöytäkirja

1. Kokouksen avaus

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Esityksen mukainen.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys: Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukainen.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Esitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja. <https://bit.ly/2KS5fzb>

Päätös: Esityksen mukainen.

4. Ajankohtaisia asioita

Musiikkikoulutusvisio 2030: Tampere 12.10.; Oulu 24.1.2020 ja Kuopio 17.4.2020
Timo Kovanen väittelee 31.8. "Laadukas musiikkikasvatus luo edellytykset talouskasvulle"

5. ISME Council of Professional Associations

Esitys: Merkitään tiedoksi, että Kumppanuussopimus on solmittu.

Päätös: Esityksen mukainen.

6. ISME-2020 asioita

FiSME:n sivulla esikonferenssisivu ja 2020-linkki saatetekstillä:

Verkkosivut avautuneet osoitteessa <https://www.isme2020.fi/>, kutsut:

- esiintyjät 31.8. mennessä
- luennot 1.10.

Laitetaan muistutukset deadlineista jäsenistölle.

Ohry on kokoontunut 15.4. ja 20.8. Petri kertoi kuulumiset.

7. **Mukapäivät 14.-16.11.2019 Jyväskylässä**

Esitys: Käydään läpi ohjelma ja tuotannon tämän hetken vaihe.

Kunniajäsenemme Jukka Louhivuori pitää etänä esitelmänsä 14.11. klo 16.00.

Päätös: Anna-Liina esitteli tämänhetkisen tilanteen.

8. **Lastenmusiikkipäivä ja seminaari 2019**

Esitys: Merkitään tiedoksi, että Lastenmusiikkipäivä pidetään Hämeenlinnassa:

Gaala on 19.11.2019 ja juhlakonsertti 17.11.2019.

Hyvänmielenosoitus pidetään 20.11. pidetään eduskuntatalon portailla, jotka ovat täynnä laulavia lapsia. Tavoitteena saada eri puolille Suomea satoja lastenmusiikkikonsertteja lastenmusiikkipäivän ja -viikon aikana.

FiSME:n järjestämävastuulla oleva lastenmusiikkiseminaari pidetään tiistaina 19.11. klo 14-17 välillä, paikaksi on luvattu Raatihuone. Keynoteksi on lupautunut Suvi Saarikallio, panelisteiksi Eija Ahvo, Mauno Järvelä, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Rautio ja Ismo Savimäki. Moderaattorina Petri. Muita, hämeenlinnalaisia kulttuurivaikuttajia kysellään vielä mukaan. Teema vielä mietinnässä, esim. Lapsen kokonaisvaltainen kasvu musiikin kautta. Jotain soivaa mukaan myös. Tehdään valmiiksi kolmen viikon sisällä.

9. **Kuukauden kolumnit**

Kirjoitukset puheenjohtajalle saman kuun 15. päivänä.

Esitys: Merkitään tiedoksi sovittuja kolumneja:

- Jouni Haapakoski: KMO:n toiminnasta
- Pekka Toivanen (kesä): mukapvpuffi
- Matti Jordman (elokuu): TPO:n saavutettavuudesta
- Eeva Siljamäki (syyskuu): Lauluimprosta
- Sanna Törmälä-Tranberg: musiikinopettaja maailmalla
- Hanne Orrenmaa: Pohjalainen Riossa
- ISME-porukalle mennyt kysely, jos haluavat kirjoittaa
- Hämeenlinnan lastenmusiikkipäivästä voisi olla myös kirjoitus ← kuka?

Päätös: Esityksen mukainen.

10. **Taiteen perusopetuksen rahoituksesta**

Taiteen perusopetuksen rahoitus selvitys on tehty 10.6.: <https://bit.ly/2TcphrW>

Selvityksen ehdotukset ovat vapaasti lausuttavissa: <https://bit.ly/2KWwUyS>

Esitys: Laaditaan Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry:n lausunto.

Luonnos esityslistan liitteenä.

Päätös: Petri viimeistelee lausunnon (Liite 1)

11. **Yhteistyö ja vaikuttaminen**

FMC-Mukako-työryhmän kokous 16.8.

12. **Yhdistysasioita**

Taloustilanne, verkkosivut, yms. (Liina).

Päätös: Taloustilanne on hyvä, kuluja tulee tänä vuonna palkkakuluista (Petri ja Anna-Liina) sekä verkkosivujen uudistuksesta, jonka budjetti 2000 €.

Keskusteltiin jäsenrekisteristä ja -maksuista, rekisterissä on paljon jäseniä, jotka eivät ole maksaneet. Tämä ei kuitenkaan välttämättä ole suuri ongelma. Asiaan palataan vielä myöhemmin.

13. Seuraavat kokoukset

Esitys: Hallitus torstaina 10.10. klo 14-16 paikkana T-talon iso kokoushuone 327, (TS ja TA 2020, mukapv)

Hallituksen kokous pidetään mukapäivillä erikseen sovittavana aikana.

Yhdistyksen syyskokous pidetään 14.11. klo 17.30 Jyväskylässä.

Päätös: Esityksen mukainen

14. Muita esille tulevia asioita

Ei ollut muita esille tulevia asioita.

15. Kokouksen päätös

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös: Esityksen mukainen.

Vakuudeksi,

Petri Aarnio
puheenjohtaja

Anna-Liina Lindeberg
sihteeri

Asia: 9/040/2019

Selvitys taiteen perusopetuksen rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista taiteen perusopetuksen saatavuuden turvaamiseksi sekä rahoitusjärjestelmän selkeyttämiseksi ja ajantasaistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Ehdotan, että valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen (mom. 29.10.30) taiteen perusopetuksen opetustuntikohtaiseen valtionosuuteen lisätään 137 000 tuntia (yht.1 807 500 tuntia) ja jako musiikin ja muiden taiteenalojen välillä poistetaan.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta. Lisärahoitus on tarpeen. Ehdotettu lisärahoitus on kuitenkin riittämätön. Tämän vuoksi jako musiikin ja muiden taiteenalojen välillä on säilytettävä.

Ehdotusta perustellaan mm. taiteidenvälisellä tasa-arvolla. Ennenkuin jaosta voitaisiin luopua, on asetettava laaja-alainen työryhmä tutkimaan, mitä taiteidenvälinen tasa-arvo tarkoittaa sekä millä kriteereillä ja seurannalla sitä voisi toteuttaa myös taiteen perusopetuksen rahoituksessa.

2. Muutetaan pitkäaikainen, ns. 7 prosentin linjaus 0-1 prosentin linjaukseksi alkaen vuoden 2020 valtionosuuspäätöksiä koskien.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta, kuitenkin esimerkiksi yli kolmen prosentin alituksella kolmen vuoden ajan, jolloin voidaan nähdä opetustuntien alitus jatkuvana. Ehdotuksen toteutus tarvitsee lisäksi siirtymäajan ja mahdollisuuden selvityksiin.

3. Valmistellaan ministeriön linjaus, jonka pohjalta uusien koulutuksen järjestämislupien myöntäminen ja VOS-järjestelmän piiriin pääsy mahdollistuu (muiden koulutuksen järjestämisen edellytysten täytyessä) kohtuullisella prosentuaalisella opetustuntimääräosuudella (ns. minimitaso asettaminen) suhteessa koulutuksen järjestäjän antamaan kokonaistuntimäärään.

Jos ehdotus tarkoittaa sitä, että järjestelmän piiriin hyväksyttävä oppilaitos ei saisi rahoitusta anomaansa opetukseen kuin osittain, valtionosuus(prosentti) irrotettaisiin oppilaitoksen toiminnan volyyminä. Tämä vaikeuttaisi erityisesti pienten oppilaitosten hallinnon toimintaa. Mahdollistaisiko

tämä sen, että OKM:n virkamiehen päätöksellä mikä tahansa oppilaitos voisi saada toiminnan volyyymiin nähden minkä tahansa valtionosuuden 1-57 %:n välillä?

4. Ehdotan, että taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestämisluvan myöntäminen ei ole tulevaisuudessa sidoksissa siihen, että valtionosuus (57%) kattaisi lähes 100 prosenttia toteutuneesta taiteen perusopetuksen opetustuntimäärästä, vaan koulutuksen järjestäjä voisi saada myös osittaista tukea annettuun opetustuntimäärään.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME epäilee ehdotuksen toimivuutta. Jos ehdotus tarkoittaa sitä, että oppilaitos ei saa rahoitusta anomaansa opetukseen kuin osittain, valtionosuusprosentti ei vastaisi oppilaitoksen toiminnan volyyymiä. Tämä vaikeuttaa erityisesti pienten oppilaitosten hallinnon toimintaa. Jos valtionosuutta myönnetään vain osittaiseen toimintaan, on sillä alaspäin ohjaava vaikutus.

5. Ehdotan, että kaikki taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestämisluvat myönnetään uudelleen. Lupa myönnetään hakemuksen perusteella, noudattaen yhtenäisiä kriteerejä sekä uusille hakijoille että vanhoille luvanhaltijoille.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME näkee ehdotuksen sinänsä perusteltuna. Käytännössä se on haasteellinen toteuttaa, eikä ole todennäköistä, että nykyisten luvanhaltijoiden joukossa olisi oppilaitoksia, jotka eivät täyttäisi niille asetettuja kriteereitä. On asetettava laaja-alainen työryhmä alustamaan kriteeristön synnyttämistä ja seurannan kehittämistä.

6. Selkeytetään koulutuksen järjestämislupaan liittyvää hakuprosessia ja ohjeistusta. Tarkastellaan koulutuksen järjestämisluvan haku- ja muutosprosessiin liittyviä kustannuksia.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta.

7. Ehdotan, liittyen ehdotukseen 5 ja 6, että vanhojen luvanhaltijoiden lupahakemusten käsittely on maksutonta ja että hintaa uusien koulutuksen järjestämislupien sekä järjestämislupiin tehtävien muutosten osalta lasketaan nykyiseen verrattuna.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta.

8. Ehdotan käynnistettäväksi laajapohjaisen valmistelun monivuotiseen rahoitusmalliin siirtymiseksi sekä moninaisemman kriteeristön luomiseksi taiteen perusopetuksen valtionrahoituksen jakamiseksi. Tässä valmistelussa ja siirtymässä tulee olla työryhmällä ja yhteistyöllä keskeinen rooli.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSMEn mielestä mikään oppilaitos ei voi toimia määräaikaikaisella rahoituksella vaan toistaiseksi voimassa olevalla. Määrävuosin tapahtuva oppilaitoksen arviointiprosessi ulkopuolisen arvioitsijaryhmän toimesta voisi olla mielekäs.

Kriteeristön luominen yhdeksän taiteenlajin tasavertaisen arvioinnin tueksi on vaativa prosessi. Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa mahdollisimman laaja-alaisen työryhmän

perustamista. Kriteeristön luominen ei yksinään riitä vaan sen toteutumisen oikeudenmukaisuuden tueksi tarvitaan myös seuranta.

9. Ehdotan taiteen perusopetuksen kustannustietokeruun kysymysten kehittämistä niin, että jatkossa eritellään järjestämisluvan mukainen taiteen perusopetus, muu taiteen perusopetus ja muu maksullinen toiminta toisistaan selkeästi.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta. Oppilaitosten näkökulmasta erilailla kerättävää raportointivelvollisuutta on jo paljon. Samalla olisi syytä kehittää yhden luukun periaatetta raportoinnissa.

10. Ehdotan, että kustannustietojen raportoinnin ymmärrettävyyttä, muiden selvitysten tekemistä, ja muiden valtion (erityis)avustusten hakuprosessia kehitetään ja tuetaan tarjoamalla työpajoja sekä julkaisemalla monimuotoista ohjaavaa materiaalia.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta.

11. Ehdotan, että mahdollinen työryhmä selvittää, miten olemassa olevia tietopalveluja ja tiedonkeruumuotoja, kuten Vipunen (<http://vipunen.fi>) ja Koski (<http://opintopolku.fi>) sekä Virvatuli-itsearviointimallia (www.artedu.fi) voidaan hyödyntää ja millaisia resursseja niiden toteuttamiseen tarvitaan.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta. Samalla on huomioitava, että sen toteutuminen edellyttää oppilaitoksilta hallinnollisten resurssien kasvattamista.

12. Ehdotan taiteen perusopetuksessa keskeisesti vaikuttavien liittojen tuen yhdenmukaistamista sekä TPO-liiton yleisavustuksen vakiinnuttamisen sille tasolle, että se mahdollistaa kahden kokopäiväisen henkilön palkkaamisen.

TPO-liiton yleisavustuksen vakiinnuttaminen on kannatettava ehdotus. Ehdotusta voisi tarkentaa siten, että resursseja voisi yhdenmukaistaa esim. jäsenoppilaitosten määrän suhteessa eri lajiliitoille.

13. Ehdotan, että taiteen perusopetuksen opetustunnin keskimääräisen yksikköhinnan alin mahdollinen taso, 74,92 euroa, nostetaan samalle alimman mahdollisen korvausmäärän tasolle kuin kansalaisopiston opetustunnin yksikköhinta, 82,91 euroa

Kannatettava ehdotus. Sama opetus ei saa olla eri lailla tuettua eri oppilaitosmuodoissa.

14. Ehdotan, että sekä OKM:n myöntämien, että OPH:n hallinnoimien taiteen perusopetukseen kohdistettavien valtionavustusten kokonaissummaa kasvatetaan nykyisestä 1,45 miljoonasta 2 miljoonaan euroon ja näiden kohdentumista sekä erityisalueittain, että painottumista yleisen ja laajan oppimäärän välille tarkastellaan säännöllisin väliajoin.

Korotus on kannatettava. Summa voisi olla isompikin.

15. Ehdotan, että valtionvarainministeriön kunnille myöntämä asukaskohtainen VOS siirretään OKM:n hallinnoitavaksi ja päätettäväksi ja taiteen perusopetukseen tarkoitettu rahoitus kohdennetaan TPO:hon (<https://vm.fi/kunnan-peruspalvelujen-valtionosuus>). Tämän rahoituksen saaminen edellyttäisi kunnilta suunnitelman esittämistä siihen, kuinka taiteen perusopetuksen kokonaisuus tullaan järjestämään.

Kunnat hyväksyisivät edelleen paikalliset opetussuunnitelmien perusteet ja vastaisivat oman koulutuksen järjestämislupansa alla toteutuvan taiteen perusopetuksen lainmukaisuudesta.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME kannattaa ehdotusta. Ehdotuksen toteutuminen ohjaisi rahoituksen suoraan taiteen perusopetukseen. Kunnallinen suunnitelma taiteen perusopetuksen toteuttamisesta olisi mielekäs myös kunnan oman toiminnan seurannan kannalta.

16. Ehdotan kunnille myönnettävän asukaskohtaisen valtionosuuden taiteen perusopetuksen euromääräisen laskennallisen perusteen tuplaamista (esim. vuoden 2019 osalta 1,4 euroa/asukas korottamista 2,8 euroon/asukas).

Korotus on kannatettava. Yleisen oppimäärän vahvistaminen tätä kautta on mielekästä.

17. Liittyen ehdotukseen 15 ehdotan, että järjestämisluvat myönnetään jatkossa erikseen myös kunnille. Samoin kuin ehdotan, että yksittäiset koulutuksen järjestämisluvat (muut kuin kunnat) siirtyvät malliin, jossa järjestämislupia ja uusia lupia koulutuksen järjestämiseen hyväksytään tietyin väliajoin, ehdotan että myös kuntien tulisi hyväksyttää yleiset, koko taiteen perusopetuksen mahdollisesti kattavat suunnitelmansa opetuksen järjestämiseen ja rahoittamiseen ministeriöllä. Tämä lisäisi myös tiedonkeruun kattavuutta välillisesti.

Ehdotus siitä, että kunnilla on suunnitelmat tpo:n järjestämisestä ja kehittämisestä ovat kannatettavia. Ne vahvistaisivat kunnan ja lisäisivät etenkin yksityisellä opetuslalla toimivien oppilaitosten yhteistyötä.

18. Riippumatta siitä, lisääntyykö taiteen perusopetuksen opetustuntikohtainen valtionosuusrahoitus, ehdotan ryhmäopetuksen lisääntyvää painottamista taiteen perusopetuksessa. Tämä on uudistus, jonka on tapahduttava kentän sisältä käsin painottaen uusinta tutkimustietoa sekä oppilaslähtöisyyttä.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSMEn mielestä ehdotus on ohjaava, jos se perustuu rahoituksen kehittämiseen. Eri taiteenlajien tarve ryhmäopetukselle on erilainen ja kaikissa taiteissa käytetään ryhmäopetusta osana opetusta. Musiikissa käytetään sekä yksilöopetusta että ryhmäopetusta mahdollisimman mielekkäässä suhteessa.

19. Ehdotan, että kunnat ja valtio rahoittaisivat jatkossa pitkäjänteistä taiteen perusopetuksen tutkimusta. Selvitykseni perusteella totean, että tälle on akuutti tarve.

Ehdotus on kannatettava. Kuntasektorilla taiteen perusopetuksen tehtävä oppilaitosmuotona ei ole selkeä ja joissakin kunnissa sille asetetaan tavoitteita, jotka ovat ristiriidassa taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden kanssa.

Selvityksestä esitettäviä huomioita, jotka eivät liity sellaisenaan mihinkään selvityshenkilön ehdotukseen

Selvitys taiteen perusopetuksesta on ollut tarpeellinen.

Suurin osa selvityksen ehdotuksista edellyttää laaja-alaisen työryhmän jatkotyöstöä.

Selvityksestä voidaan päätellä, että OKM:ssä ei ole tarpeeksi virkaresurssia taiteen perusopetuksen asioiden hoitamiseen ja seurantaan.

Suomen musiikkikasvatusseura ehdottaakin, että

1. OKM lisää henkilöresurssia taiteen perusopetukseen.
2. OKM siirtää taiteen perusopetuksen henkilöstön varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osastolle, koska taiteen perusopetus on opetussuunnitelmaa toteuttava oppilaitosmuoto.
3. Selvityksen ehdotuksia tutkimaan asetetaan laajapohjainen työryhmä arvioimaan niiden seurauksien ennen kuin ehdotuksia aletaan toteuttaa.

Aarnio Petri

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry - Petri Aarnio, puheenjohtaja